
Дорожня карта НТІ для досягнення Цілей сталого розвитку в Україні

Кваша Тетяна Костянтинівна, зав.
відділу УкрІНТЕІ
tkvasha13@gmail.com

Шлях України до розроблення Дорожньої карти НТІ для ЦСР

2017 рік - підготовлено Національну доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна»

2021 рік - Україну включено до Глобальної програми ООН з розроблення дорожніх карт використання НТІ для досягнення Цілей сталого розвитку

У 2023 році розроблення Дорожньої карти внесено до Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.03.2023 р. № 221-р

ОСНОВНА МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДОРОЖНЬОЇ КАРТИ

Основна мета дорожньої карти – збільшення внеску системи науки, технологій та інновацій у досягнення національних Цілей сталого розвитку, шляхом вирішення закріплених за ними завдань.

Основним завданням дорожньої карти як інструменту стратегічного управління є координація дій та інструментів політики, що ведуть до досягнення ЦСР найбільш раціональним шляхом, на основі партнерства держави з бізнесом і громадянськістю. Це передбачає узгодження напрямів наукових досліджень та інноваційної діяльності з інструментами політики (регуляторними, організаційними, фінансовими), що передбачені у чинних стратегічних і програмних документах Уряду та планах дій до них та пропозицій органів влади, з метою забезпечення досягнення національних ЦСР.

МЕТОДИКА РОЗРОБЛЕННЯ ДОРОЖНЬОЇ КАРТИ НТІ ДЛЯ ЦСР МІСТИТЬ 6 ЕТАПІВ:

Проект дорожньої карти розроблено за методикою ООН з урахуванням рекомендацій з підготовки дорожніх карт НТІ для ЦСР, наданих Спільним дослідницьким центром Європейської комісії (JRC/EC).

1. Визначення цілі, завдання та сфери застосування

2. Оцінка поточної ситуації: оцінка стану НТІ в Україні

3. Оцінка альтернативних шляхів

4. Розроблення бачення, цілей та завдань НТІ для ЦСР (форсайт)

5. Розроблення детальної дорожньої карти НТІ для ЦСР

6. Моніторинг, оцінювання, оновлення ДК – на етапі розроблення

РОЗРОБЛЕННЯ БАЧЕННЯ ТА ЗАВДАНЬ НТІ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦСР (ФОРСАЙТ):

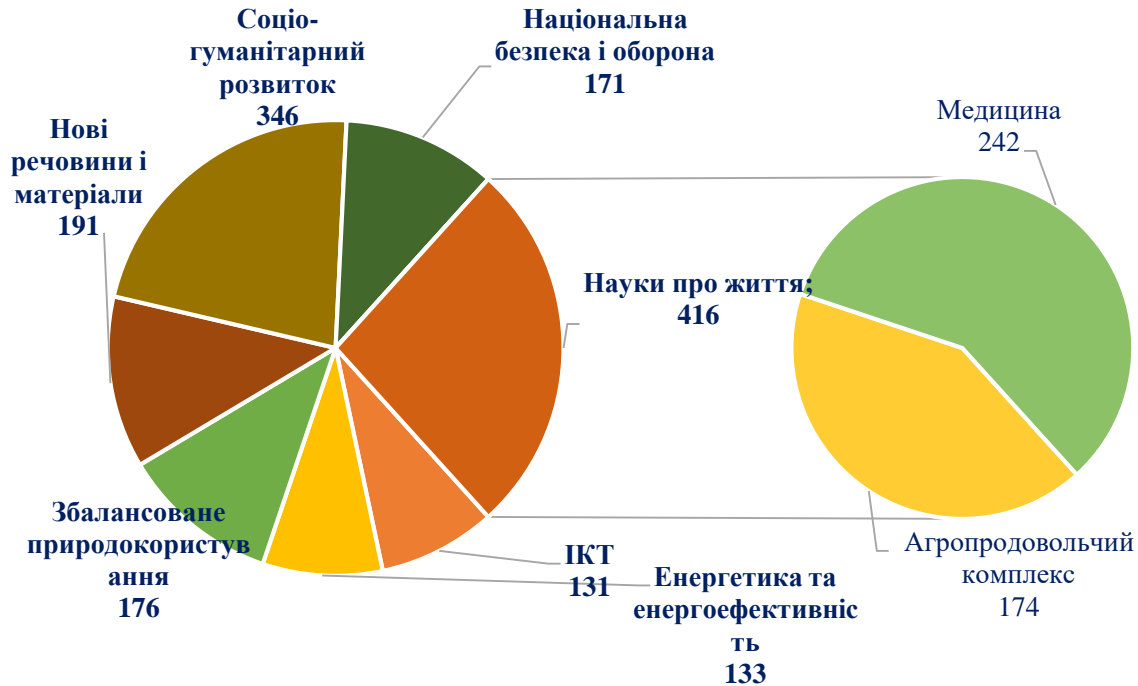
Форсайт-дослідження було проведено у 3 етапи:

- 1) Опитування експертів від науки, бізнесу/державних структур
- 2) Оцінка потенціалу української науки відповідно до міжнародних конкурентних позицій технологій і розробок за базами даних (Web of Science і Scopus, Derwent Innovation)
- 3) Розгляд результатів опитування експертними радами і визначення пріоритетних напрямів наукової та інноваційної діяльності

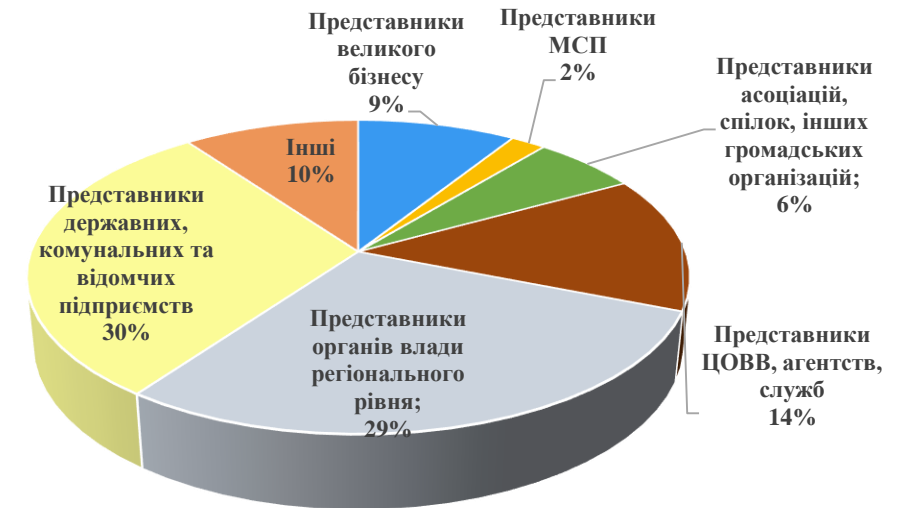
РОЗРОБЛЕННЯ БАЧЕННЯ ТА ЗАВДАНЬ НТІ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦСР - Форсайт-дослідження:

1564 експерти-науковці

1062 експерти-практики

Ухвалені експертними радами форсайтних досліджень пріоритетні напрями науково-технологічного розвитку враховані у Законі України від 21.12.2023 р. № 3534 та постановах КМУ від 30.03.2023 № 283 та від 09.05.23 № 463

РОЗРОБЛЕННЯ БАЧЕННЯ ТА ЗАВДАНЬ НТІ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦСР – ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

11 ЦСР містять 27 завдань, які потребують підтримки НТІ. До них додана ЦСР № 13, завдання 13.1 якої відповідають завданню 11.5 - зменшити негативний вплив забруднюючих речовин, у т. ч. на довкілля міст, зокрема шляхом використання інноваційних технологій.

№ і назва ЦСР	№ і назва завдання
Ціль 2 	2.2. Підвищити вдвічі продуктивність сільського господарства, в першу чергу за рахунок використання інноваційних технологій
	2.3. Забезпечити створення стійких систем виробництва продуктів харчування, що сприяють збереженню екосистем і покращують якість земель та ґрунтів, в першу чергу за рахунок використання інноваційних технологій
Ціль 3 	3.5. Знизити на чверть передчасну смертність населення, у т.ч. за рахунок інноваційних підходів до діагностики захворювань
	3.3 Зупинити епідемії ВІЛ/СНІДу та туберкульозу, у тому числі за рахунок використання інноваційних практик та засобів лікування
	3.6 Знизити рівень отримання тяжких травм і смертності внаслідок ДТП, у т.ч. за рахунок використання інноваційних практик реанімування, лікування та реабілітації постраждалих унаслідок ДТП
	3.7 Забезпечити загальну якісну імунізацію населення з використанням інноваційних препаратів
Ціль 4 	3.8 Знизити поширеність тютюнокуріння серед населення з використанням інноваційних засобів інформування про негативні наслідки тютюнокуріння
	4.4. Підвищити якість вищої освіти, забезпечити її тісний зв'язок з наукою, сприяти формуванню міст освіти і науки
Ціль 6.	4.7. Створити у школах сучасні умови навчання, включаючи інклюзивне, на основі інноваційних підходів
	6.1. Забезпечити доступність якісних послуг з постачання безпечної питної води, будівництво та реконструкцію систем централізованого питного водопостачання із застосуванням новітніх технологій та обладнання
Ціль 7 	6.2 Забезпечити доступність сучасних систем водовідведення, будівництво та реконструкцію водозабірних та каналізаційних очисних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання
	6.3 Зменшити обсяги скидання неочищених стічних вод, у першу чергу з використанням інноваційних технологій водоочищення, на державному та індивідуальному рівнях
	7.1 Розширити інфраструктуру та модернізувати мережі для забезпечення надійного та сталого енергопостачання на основі впровадження інноваційних технологій

РОЗРОБЛЕННЯ БАЧЕННЯ ТА ЗАВДАНЬ НТІ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦСР – ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Ціль 8. 	8.1. Забезпечити стійке зростання ВВП на основі модернізації виробництва, розвитку інновацій, підвищення експортного потенціалу, виводу на зовнішні ринки продукції з високою часткою доданої вартості
	8.2. Підвищувати ефективність виробництва на засадах сталого розвитку та розвитку високотехнологічних конкурентних виробництв
	8.5. Сприяти забезпеченню надійних та безпечних умов праці для всіх працюючих, зокрема шляхом застосовування інноваційних технологій у сфері охорони праці та промислової безпеки
Ціль 9 	9.1. Розвивати якісну, надійну, доступну інфраструктуру, яка базується на використанні інноваційних технологій, у т.ч. екологічно чистого транспорту
	9.3. Забезпечити доступність дорожньо -транспортної інфраструктури, яка базується на використанні інноваційних технологій, зокрема через розширення форм участі держави у різних інфраструктурних проектах
	9.4. Сприяти прискореному розвитку високо - та середньо -високотехнологічних секторів переробної промисловості, які формуються на основі використання ланцюгів «освіта – наука – виробництво» та кластерного підходу за напрямками:
	9.5 Створити фінансову та інституційну системи (інноваційну інфраструктуру), що забезпечують розвиток наукових досліджень та науково-технічних розробок
	9.7 Забезпечити збільшення участі молоді у наукових дослідженнях
Ціль 11 	11.4. Забезпечити своєчасне оповіщення населення про надзвичайні ситуації з використ. Інноваційних технологій
	11.5. Зменшити негативний вплив забруднюючих речовин, у т. ч. на довкілля міст, зокрема шляхом використання інноваційних технологій
Ціль 12 	12.3. Забезпечити стаке використання хімічних речовин на основі інноваційних технологій та виробництв
	12.4. Зменшити обсяг утворення відходів і збільшити обсяг їх переробки та повторного використання на основі інноваційних технологій та виробництв
Ціль 13	13.1 Обмежити викиди парникових газів в економіці
Ціль 14 	14.2. Забезпечити стаке використання і захист морських та прибережних екосистем, підвищення їх стійкості та відновлення на основі інноваційних технологій
Ціль 15 	15.3. Відновити деградовані землі та ґрунти з використанням інноваційних технологій

РОЗРОБЛЕННЯ ШЕСТИ ДОРОЖНІХ КАРТ НТІ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ МІСІЙ ЯК ОКРЕМИХ РОЗДІЛІВ ЗАГАЛЬНОЇ ДОРОЖНЬОЇ КАРТИ

Дорожня карта містить 6 місій (розділів):

Місії: конкретні відповіді на виклики, що надаються шляхом досліджень та інновацій

1. Цифровізація суспільства

4. Здоров'я нації

2. Ресурсоефективна економіка та альтернативна енергетика

5. Нові речовини, матеріали, індустріальні технології

3. Раціональне природокористування та циркулярна економіка

6. Безпечне харчування

МІСІЇ НТІ ДЛЯ ЦСР ТА ЇХНІЙ ЗВ'ЯЗОК З ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

№ за/п	Місії НТІ (пріоритетні напрями розвитку)	Номер ЦСР	Вид економічної діяльності, де реалізується місія (за КВЕД)
1	Цифровізація суспільства		Інформація та телекомунікації
2	Ресурсоефективна економіка та альтернативна енергетика		Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря Відновлення матеріалів
3	Раціональне природокористування та циркулярна економіка		Водопостачання; каналізація, поводження з відходами
4	Здоров'я нації		Охорона здоров'я
5	Нові речовини, матеріали, індустриальні технології		Переробна промисловість
6	Безпечне харчування		Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство Виробництво харчових продуктів

СТРУКТУРА РОЗДІЛІВ

Кожен розділ дорожньої карти складатиметься з таких підрозділів:

- 1) світові проблеми у відповідному секторі;
- 2) ціль, завдання і сфера застосування дорожньої карти НТІ для відповідної місії;
- 3) аналіз поточної ситуації та тенденцій у відповідному секторі, які визначають потребу в його науковій та інноваційній підтримці;
- 4) аналіз людського, наукового-технологічного та підприємницького потенціалів України в контексті досягнення відповідних національних ЦСР;
- 5) нормативно-правове забезпечення реалізації відповідних національних ЦСР (ключові стратегічні документи);
- 6) оцінювання внеску НТІ у реалізацію завдань відповідних національних ЦСР;
- 7) заходи НТІ для досягнення цілей місії

АНАЛІЗ ПОТОЧНОЇ СИТУАЦІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЙ У ВІДПОВІДНОМУ СЕКТОРІ

Аналіз поточної ситуації та тенденцій у відповідному секторі, які визначають потребу в його науковій та інноваційній підтримці, здійснювався на основі:

- аналізу рейтингів України у відповідних міжнародних індексах сталого розвитку;
- аналізу стратегічних документів країни;
- аналізу та оцінки тенденцій щодо виконання завдань для НТІ по кожній ЦСР, які склалися у довоєнний період (2020-2021 рр.)

Основні проблеми і ризики невиконання завдань ЦСР:

- недостатність фінансових ресурсів;
- зменшення населення, брак наукових кадрів і кваліфікованої робочої сили;
- руйнування інфраструктури, у т.ч. наукової
- обмеженість інструментів підтримки та заохочення інноваторів;
- низька частка інноваційно-активних підприємств.

Кожна місія, крім того, має специфічні ризики, викликані війною.

Оцінка досягнутого прогресу у виконанні завдань національних ЦСР України: приклад

№ і назва завдання	Індикатори реалізації завдання	Значення цільового орієнтира індикатора на 2020 р.*	Значення цільового орієнтира індикатора на 2030 р.*	Значення індикатора				Досягнення значення цільового орієнтира 2020 р. індикатором у 2020 р., %	Досягнення значення цільового орієнтира 2030 р. індикатором у 2020 р., %	Досягнення значення цільового орієнтира 2030 р. індикатором у 2021 р., %	Тренд досягнень індикатора цільового орієнтира	
				2018	2019	2020	2021	2020	2020	2021		
Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання												
8.1. Забезпечити стійке зростання ВВП на основі модернізації виробництва, розвитку інновацій, підвищення експортного потенціалу, виводу на зовнішні ринки продукції з високою часткою доданої вартості	8.1.1. Індекс фізичного обсягу ВВП (середньорічний), %	104	107	103,5	103,2	96,2	103,4	92,5	89,9	96,6	↑	
	8.1.2. Частка валового нагромадження основного капіталу у ВВП, %	23	22	17,7	17,6	13,4	13,2	58,3	60,9	60,0	→	
	8.1.3. Частка експорту товарів з використанням у виробництві технологій високого та середньо-високого рівня в загальному обсязі експорту товарів, % (групи «Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості», «Полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них», «Машини, обладнання механізми; електротехнічне обладнання», «Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби», 90-та підгрупа групи «Прилади та апарати оптичні, фотографічні» (згідно з УКТЗЕД)	25	30	17,0	16,4	16,4	14,6	65,6	54,7	48,7	↓	
	8.1.4. Місце України у рейтингу за Глобальним інноваційним індексом	50	40	43	47	45	49	111,1	88,9	81,6	↓	

АНАЛІЗ ЛЮДСЬКОГО, НАУКОВОГО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПОТЕНЦІАЛІВ УКРАЇНИ

Аналіз людського, наукового-технологічного та підприємницького потенціалів України в контексті досягнення відповідних національних ЦСР здійснювався на основі:

- даних Держстату України;
- аналізу здійснених НДДКР (БД УкрІНТЕІ всіх НДДКР України);
- аналізу публікаційної активності українських науковців у міжнародних базах Web of Science, Scopus та фахових виданнях України;
- аналізу патентної активності українців на національному та міжнародному рівнях (Укрпатент, Derwent Innovation).

АНАЛІЗ ЛЮДСЬКОГО, НАУКОВОГО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПОТЕНЦІАЛІВ УКРАЇНИ

№ за/п	№ і назва місії	Кількість експертів НУ та ЗВО, що подавали пропозиції з технологічних та інноваційних розробок	Кількість пропозицій, наданих експертами з НУ та ЗВО	Кількість дослідників, задіяних у виконанні досліджень на 1 тис зайнятого населення даного ВЕД*	Витрати на НТІ, % ВДВ	Частка інноваційно-активних підприємств (у загальній кількості підприємств відповідного ВЕД, %	З них - частка інноваційно-активних малих підприємств (з кількістю працівників від 10 до 49 осіб) у загальній кількості підприємств, %	Кількість публікацій у фахових виданнях України, од. / частка від загальної кількості, %	Кількість публікацій у міжнародних базах, од. / частка від загальної кількості, %	Кількість патентів у міжнародних базах, од. / частка від загальної кількості, %
1	Цифровізація суспільства	148	231	9,8	3,49	0,74	0,73	960/2,2	7016 / 18,2	39 /0,17
2	Ресурсоефективна економіка та альтернативна енергетика	149	233	4,3	1,01	11,5	1,10	2570 /5,9	2538 /6,6	3887 / 16,6
3	Раціональне природокористування та циркулярна економіка	197	229	9,8	2,79	1,47	0,60	2776 / 6,4	7913 / 20,5	6988 / 29,8
4	Здоров'я нації	270	470	3,73	0,59	-	-	9545 / 22,0	5393 / 13,9	2653 / 11,3
5	Безпечне харчування	195	315	1,49	0,75	-	-	10532 / 24,2	2263 /5,9	5833 /24,9
6	Нові речовини, матеріали, індустріальні технології	217	338	9,81	3,49	10,80	1,21	17062/39,3	13479 / 34,9	4035 / 17,2

Аналіз стратегій/програм/проектів/інструментів для досягнення пріоритетних ЦСР та їх відповідних цілей

Здійснений аналіз 44 СПД розвитку України, які включають більше 450 заходів з науково-інноваційної підтримки 27 завдань для досягнення національних ЦСР. Аналіз показав, що частина СПД містять лише загальні заходи для НТІ, тільки половина з них визначає конкретні заходи та цифрові індикатори до 2030 р. 17 СПД містить лише 1–2 завдання. Найбільша кількість завдань та індикаторів для сфери НТІ охоплена Національною економічною стратегією на період до 2030 р., проектом Плану заходів з післявоєнного відновлення та розвитку України, Державною стратегією регіонального розвитку на 2021–2027 роки, Стратегією державної екологічної політики України на період до 2030 року та Стратегією людського розвитку.

ЦСР	2	3	6	7	8	9	11	12	13	14	15	Всього
Кількість завдань ЦСР для НТІ	2	7	3	3	2	4	1	3	1	1	1	28
Кількість заходів у стратегічних / програмних документах	34	108	26	44	28	133	16	49	14	13	9	474

ЗАХОДИ НТІ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ МІСІЇ

Заходи науки, технологій та інновацій згруповані у 4 групи:

1. Дослідження і розробки (ДіР)
2. Нормативно-правові
3. Організаційні
4. Фінансові

Група «Дослідження і розробки» містить напрями ДіР, які визначені за результатами форсайтних досліджень як пріоритетні.

Інші групи включають заходи, які визначені у стратегічних і програмних документах країни та сприяють здійсненню та впровадженню результатів ДіР.

ЗАХОДИ НТІ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ МІСІЇ: ПРИКЛАД

№	Назва ЦСР	Завдання ЦСР	Заходи	Відповідальні виконавці	Індикатори
1	ЦСР 8 «Гідна праця та економічне зростання»	8.1. Забезпечити стійке зростання ВВП на основі модернізації виробництва, розвитку інновацій, підвищення експортного потенціалу, виводу на зовнішні ринки продукції з високою часткою доданої вартості	1. ДіР за напрямками: - нові ресурсозберігаючі, енергоощадні та екологічно безпечні процеси одержання конкурентоспроможних речовин і матеріалів та виробів із них ^{10, 11} - нові зразки озброєння, боєприпасів, військової та спеціальної техніки з перспективними тактико-технічними характеристиками ^{10, 11}	Мінекономіки Мінстратегпром МОН НАН	Кількість ДіР Обсяг фінансування Кількість публікацій Кількість патентів Кількість технологій
			2. Нормативно-правові заходи - законодавче стимулювання та створення нормативно-правового середовища для посилення здатності вітчизняних підприємств конкурувати на світових ринках, особливо в умовах зростаючого протекціонізму як відповіді на виклики пандемії ² ; - гармонізація національних стандартів з міжнародними та європейськими ¹ ;	Мінекономіки Мінстратегпром	Забезпечення модернізації 30% основних виробничих фондів ¹ ; Частка експорту товарів з використанням у виробництві технологій високого і середньовисокого рівня у загальному обсязі експорту товарів — 30% ¹ ;
			3. Організаційні заходи - спрощення процедури відкриття філіалів за кордоном з метою супроводження експортних контрактів, здійснення сервісного обслуговування товарів з високою доданою вартістю, організації маркетингової діяльності, участі у тендерах ¹ ; - створення майданчика для обміну досвідом із впровадження інноваційних технологій ¹ - удосконалення механізму комерціалізації науково-технічних розробок, науково-дослідних робіт ¹ - впровадження моделі «відкритих інновацій» ²	Мінекономіки Мінстратегпром	Забезпечення зростання промислового експорту до ЄС на 30 % Підвищення місця України у міжнародному рейтингу Рейтингу логістичної ефективності (Logistics Performance Index) до 3,6 ¹
			- розвинення експортного потенціалу України у сфері військово-промислового комплексу та товарів подвійного призначення, особливо авіабудівного та бронетанкового кластеру ¹	Мінекономіки Мінстратегпром	Збільшення частки прямих іноземних інвестицій у високотехнологічну та середньотехнологічну промисловість від сукупних прямих іноземних інвестицій до 25 відсотків ¹
			4. Фінансові заходи - впровадження стимулюючих та компенсаційних механізмів на державному, регіональному та місцевому рівні для підтримки пріоритетних підсекторів машинобудування, хімічної, агро- та харчової промисловості, придатних для експорту ¹ ; - впровадження ефективної системи державного гарантування операцій зовнішньоекономічної діяльності ¹ ; - залучення внутрішніх та іноземних інвестицій у модернізацію і розвиток високо- та середньовисокотехнологічних підприємств, розширене відтворення основних засобів, у тому числі в результаті проведення прозороти приватизації; ² - збільшення обсягів фінансування інновацій у промисловості, зокрема за рахунок ресурсів фінансово-кредитних установ, інвестиційних фондів ¹	Мінекономіки Мінстратегпром	Частка кількості промислових підприємств, що впроваджували інновації (продукцію та/або технологічні процеси) – 25% у загальній кількості промислових підприємств ²

Для кожного завдання заходи НТІ згруповано у 4 групи: Дослідження і розробки, нормативно-правові, організаційні, фінансові. Ці заходи та індикатори їх реалізації буде використано для моніторингу та оцінювання реалізації ДК

ПОГОДЖЕННЯ ДОРОЖНЬОЇ КАРТИ З ЗАІНТЕРЕСОВАНИМИ ЦОВВ

- Розроблені заходи були надіслані центральним органам виконавчої влади, до сфери компетенції яких належить розвиток окремих галузей, з проханням актуалізувати їх та доповнити у разі необхідності.
- Всі надані пропозиції враховані під час доопрацювання дорожньої карти.
- Проєкт Дорожньої карти погоджено із 27 заінтересованими центральними органами виконавчої влади та Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції.

ВИСНОВКИ

- ❖ Розроблення Дорожньої карти НТІ для ЦСР повністю завершено.
- ❖ Для всіх завдань ЦСР, які потребують підтримки НТІ, визначені напрями ДіР та конкретні заходи Стратегій/Програм розвитку і пропозицій центральних органів виконавчої влади.
- ❖ Війна та спричинені міграційні потоки створюють обмеження для реалізації завдань ЦСР – зменшення кількості наукових працівників, втрата цінного наукового обладнання, дефіцит фінансових ресурсів та інші усім нам відомі перешкоди.
- ❖ Дорожня карта НТІ для ЦСР як стратегічний документ, окрім окреслення шляхів реалізації завдань ЦСР, що потребують підтримки НТІ, має виконувати більш важливу роль – забезпечувати інтеграцію заходів широкого кола стратегічних документів для їх синергетичного ефекту.
- ❖ Подальша діяльність: розроблення методології та впровадження моніторингу реалізації дорожньої карти НТІ для ЦСР.

ВИСНОВКИ

---

*Дорожня карта схвалена Колегією МОН
(протокол № 3 від 22.12.2023 р.) і
оприлюднена на офіційному вебсайті МОН
[http://www.uintei.kiev.ua/page/dorozhnya-karta-
vykorystannya-nauky-tehnologiy-innovaciy-dlya-
dosyagnennya-ciley-stalogo](http://www.uintei.kiev.ua/page/dorozhnya-karta-vykorystannya-nauky-tehnologiy-innovaciy-dlya-dosyagnennya-ciley-stalogo)*

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

Писаренко Тетяна Василівна, заст. директора УкрІНТЕІ
Кваша Тетяна Костянтинівна, зав. відділу УкрІНТЕІ
Мусіна Людмила Олександрівна, зав. сектору УкрІНТЕІ
Богомазова Віра Михайлівна, пр.н.с. УкрІНТЕІ
Паладченко Олена Федорівна, зав. сектору УкрІНТЕІ
Молчанова Ірина Василівна, с.н.с. УкрІНТЕІ
Двигун Оксана Валеріївна, державний експерт Директорату науки та
Інновацій МОН